

dr hab. Michał Szczepański

Wrocław, 04.03.2022

Wydział Instrumentalny, Katedra Fortepianu

Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego

We Wrocławiu

Pl. Jana Pawła II nr 2

Recenzja pracy doktorskiej Pana magistra Ayhama Hammoura

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi

Dotyczy:

Uchwały Rady Wydziału Fortepianu, Organów, Klawesynu, muzyki Dawnej i Jazzu Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi nr 52/II/2018/2019 podjętej na posiedzeniu w dniu 24 kwietnia 2019 roku w sprawie

- wszczęcia przewodu doktorskiego w dziedzinie sztuk muzycznych, dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka na wniosek mgr. Ayhama Hammoura
- wyznaczenia mojej osoby recenzentem

W świetle ustawy z dnia 14.03.2003 roku (tj. Dz.U 2016, poz. 882 z późn. zm.) i zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 26 września 2016 r. (D2.U.2016, poz.1586 z późn. zm.). Rada Wydziału Fortepianu, Organów, Klawesynu, Muzyki Dawnej i Jazzu AM w Łodzi posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

Do nadesłanego mi przez J.M. Rektor AM w Łodzi, panią prof. AM Elżbietę Aleksandrowicz pisma z dnia 20 grudnia 2021 roku, informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mej osoby na recenzenta pracy doktorskiej pana mgr Ayhama Hammoura na temat „Programowość, innowacyjność i dramaturgia w sonatach fortepianowych Sergieja Rachmaninowa” została dołączona stosowna dokumentacja.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 14 ust.2 pkt. 2, Rada Wydziału podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego

w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka oraz wyznaczeniu mej osoby na recenzenta pracy doktorskiej pana mgr. Ayhama Hammoura.

Podstawowe dane o Kandydacie

Wykształcenie:

Październik 2018-2021- Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi Studia Doktoranckie w klasie Prof. Mariusza Drzewickiego

Październik 2010-wrzesień 2011 Akademia Muzyczna w Krakowie Studia Magisterskie w klasie Prof. Mirosława Herbowskiego

Październik 2004 – wrzesień 2009 "Higher Institute of Music" w Damaszku-Studia licencjackie w klasie. Prof. Cynthii Al-wadi

Październik 2004 – wrzesień 2009 Uniwersytet medyczny-Wydział Stomatologii w Damaszku
Tytuł: Lekarz Dentysta

Wrzesień 1999 – czerwiec 2002- Liceum Ogólnokształcące Rihab w Damaszku profil matematyczno – fizyczny.

Wrzesień 1992- czerwiec 2002- Szkoła Muzyczna im. Solhi Alwadi w Damaszku

Wrzesień 1990 – czerwiec 1999- Szkoła podstawowa Lourde w Damaszku

Doświadczenia zawodowe w zakresie pedagogiki zdobywał jako asystent w Katedrze Muzyki - Wydziale Sztuki Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Kierownik sekcji instrumentów klawiszowych w Szkole Muzycznej I st. w Domasławicach, w Szkole Muzycznej I.st. im. ks. Prof. Józefa Tischnera w Domasławicach, w Szkole Muzycznej I i II st. im.B.Rutkowskiego w Krakowie, Higher Institute of Music w Damaszku, Rondo OUMAWEEEN oraz w Podstawowa Szkoła Muzyczna w Damaszku.

Wybrane osiągnięcia artystyczne:

Listopad 2021: II Miejsce na Międzynarodowym Konkursie 3d International France Competition.

Czerwiec 2021: I miejsce na Międzynarodowym Konkursie Swiss International Competition w Szwajcarii

Kwiecień 2021: I Miejsce na Międzynarodowym Konkursie Rocky Mountain w Kanadzie
oraz nagroda specjalna -występ w Toronto

Marzec 2021: II Miejsce na Międzynarodowym Konkursie IS CART w Szwajcarii

Grudzień 2020: I Miejsce na Międzynarodowym Konkursie International Golden Classical Music Awards którego nagrodą jest występ w Carnegie Hall w Nowym Jorku

Październik 2020: Nagranie Płyty CD w studiu Classic Arts w Wiedniu na płycie są premierowe nagrania Etiud w Stylu romantycznym polskiego kompozytora Waldemara Króla oraz utwory J. Haydna i R. Schumanna

Lipiec 2020: IV nagroda oraz nagroda specjalna na Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym Elevato -Salzburg oraz nagroda specjalna występ w Mozarteum

Grudzień 2019: Grand Prix na Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym w Trzcinie

Celowo wymieniałem osiągnięcia z ostatnich 3 lat pomijając nagrody z wcześniejszego okresu działalności artystycznej ze względu na ich ilość. Doktorant posiada także bogatą działalność koncertową w kraju i za granicą. Warty odnotowania jest także fakt uzyskania dyplomu na Uniwersytecie medycznym Wydziału stomatologii w Damaszku.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska magistra Ayhamma Hammoura „Programowość, innowacyjność i dramaturgia w sonatach fortepianowych Sergieja Rachmaninowa” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na płycie CD i jego opisu. Nagranie zrealizowane zostało w Sali Kameralnej Akademii Muzycznej w Łodzi pomiędzy 14 a 16 marca 2021 na fortepianie koncertowym Shigeru.

Zarejestrowane zostały następujące utwory:

Sergiusz Rachmaninow

- I sonata d-moll op.28

- II sonata b-moll op.36

Sonaty Sergiusza Rachmaninowa stanowią ważny rozdział w twórczości fortepianowej kompozytora.

I Sonata d-moll op.28 zwana „Faustowską” to dzieło monumentalne i niezwykle rzadko wykonywane.

Zdecydowanie jeden z najdłuższych utworów kompozytora na fortepian solo o myśli przewodniej ściśle związanej z arcydziełem literackim Goethego „Faust”.

Cześć pierwsza – Allegro moderato- składa się z wielu kontrastujących motywów obrazujących odmienne stany ducha oraz wewnętrzne konflikty bohatera literackiego Goethego. Kompozytor w sposób mistrzowski obrazuje ową programowość wykorzystując bogactwo środków i doskonałość techniki kompozytorskiej. Część druga – Lento- od pierwszych taktów urzeka prostotą, liryzmem i szczerością wypowiedzi muzycznej. Postać Małgorzaty ukazana jest na tle spokojnego, kołyszącego ruch triolowego oplatającego głos melodyczny. Część trzecia – Allegro molto – uderza ogromną dramaturgią już od początkowego epizodu. Szaleńczy pęd, złowrogi nastrój muzyki przywołują postać Mefistofelesa i jego oddziaływanie na Fausta. To zaledwie pobieżny szkic treści, którą szczegółowo i analitycznie opisuje w swojej pracy doktorant.

Pianiście należy się wielkie uznanie za opanowanie i przygotowanie niezwykle trudnego i obszernego dzieła jakim jest I sonata d-moll Sergiusza Rachmaninowa. Jego zaangażowanie twórcze doskonale współgra z ładunkiem emocjonalnym zawartym w tym utworze. Ayham Hammour gra odważnie, z pewnością i przekonaniem realizuje swoją wizję utworu.

W niektórych figuracjach przydałaby się może większa czytelność artykulacyjna i bogatsze zróżnicowanie planów brzmieniowych. W opisie utworu doktorant słusznie zauważył wiele podobieństw do Koncertu fortepianowego d-moll op. 30, którego powstanie datuje się na 1909 rok. Dwa wielkie dzieła dzieli okres niecałych dwóch lat.

II Sonata op. 36 od początku zyskała dużą popularność. Dzięki prawykonaniu samego kompozytora, a także największych ówczesnych pianistów takich jak Vladimir Horowitz czy Van Cliburn utwór na stałe zagościł w programach koncertowych. Dzieło niezwykle efektowne i trudne stale inspiruje wielu pianistów, także współczesnych. Tego trudnego wyzwania podjął się także doktorant, który Sonatę b-moll wykonuje bez kompleksów, doskonale radząc sobie z wieloma trudnościami zawartymi w tym utworze.

Wieloplanowość, elementy polifonii zawarte w licznych epizodach przeprowadzone są czytelnie i logicznie. Wielogłosowa faktura, trudna ze względu na szerokie rozpiętości pomiędzy składnikami w akordach stawia wysoko poprzeczkę wykonawcy, który bez odpowiedniego wachlarza umiejętności pianistycznych nie jest w stanie uzyskać zadowalających efektów brzmieniowych.

Grę Ayhama Hammoura cechuje duży temperament, głęboka emocjonalność, wrażliwość na barwę dźwięku oraz dramaturgia. Cechy te są nieodzowne w wykonawstwie muzyki Sergiusza Rachmaninowa. Cechy osobowości artystycznej pianisty utwierdzają słuchacza w przekonaniu co do słuszności wyboru repertuaru. Część opisowa jest potwierdzeniem dogłębnego przestudiowania utworów i doskonale koresponduje z wykonaniem.

Doktorant nie ustrzegł się w swojej dysertacji drobnych błędów językowych czy „nietrafionych” konstrukcji zdań. Główną przyczyną tego stanu rzeczy jest zapewne fakt, że język polski nie jest jego językiem ojczystym. Nie stanowi to jednak przeszkody w zrozumieniu intencji oraz logicznego formułowania myśli.

Konkluzja

Rozprawa doktorska wraz z dziełem artystycznym mgra Ayhama Hammoura dowodzi wysokiego poziomu jego wykonawstwa oraz umiejętności przeprowadzenia analizy tekstu muzycznego z punktu widzenia odtwórcy (pianisty). Niewątpliwą wartością pracy jest także wykonanie bardzo rzadko grywanej pierwszej Sonaty d-moll op.28. Biorąc pod uwagę dotychczasowy dorobek, jakim są cenne osiągnięcia w zakresie gry na fortepianie, bogatą działalność estradową, z pełną satysfakcją pracę przyjmuję i stwierdzam, że spełnił wymagania art. 13 Ustawy z dnia 14.03. 2003 roku.

Dr hab. Michał Szczepański